

TEMA 4: LA VEU

Què és la veu?

La veu és el so que es produeix quan l'aire que retorna dels pulmons passa per la laringe i, seguint les indicacions del cervell, fa vibrar les cordes vocals.

Com és l'anatomia de la veu? Quin és el procés de la producció de la veu?

Els òrgans que intervenen directament a la producció de la veu constitueixen el “ sistema de fonació”. I el formen tres aparells o zones de baix a dalt:

- ZONA BAIXA O D'ABASTAMENT. APARELL RESPIRATORI
- ZONA MITJANA O DE PRODUCCIÓ. APARELL PRODUCTOR I FONADOR
- ZONA ALTA O D'ELABORACIÓ. APARELL RESSONADOR.

APARELL RESPIRATORI:

Proporciona l'aire que posat en vibració per la laringe, es convertirà en so. El componen:

- Vies respiratòries (fosses nasals, boca, faringe, laringe, tràquea i bronquis)
- Pulmons

La tràquea baixa pel coll, per davant l'esòfag, penetra al pit i allà es bifurca en dos conductes anomenats bronquis, anant cada un a un pulmó. A dins els pulmons es ramifiquen en broquíols i aquests en els anomenats alvèols pulmonars.

La base dels pulmons és el diafragma que és un tabic muscular que té molta importància a l'hora de controlar la respiració.

APARELL FONADOR:

Provoca la vibració de l'aire i del so. El componen:

- La laringe: extremitat superior de la tràquea formada per un esquelet de cartílags units entre si per nombrosos músculs i lligaments.

El cartílag tiroides: protegeix la laringe (nou D'Adàn)

L'epiglòtides : que s'eleva per deixar passar l'aire sonor.

Els aritenoides: mouen les cordes vocals

EL cricòides: pedestal de la laringe

Les cordes vocals inferiors són les responsables de la producció del so. Són plecs col·locats de forma horitzontal i perpendiculars a la columna d'aire.

APARELL RESSONADOR:

Amplifica i modifica el so produït. El componen:

- Faringe
- Boca
- Fosses nassals
- Sens ossis

Perquè es produeixi la veu es necessari que es produeixi la vibració a les cordes vocals, però per produir la veu es necessari posar en funcionament òrgans de l'aparell respiratori, de l'aparell digestiu, el sistema nerviós, els músculs...

Què és la respiració?

La respiració és la base fonamental de la correcta emissió de la veu. El mecanisme de la respiració es du a terme en dos temps:

- Inspiració: l'aire passa pel nas o boca, travessa la laringe, les cordes vocals es separen, penetra per la tràquea i arriba als pulmons.
- Espiració: l'aire fa el trajecte invers de la inspiració. I a aquest procés el diafragma intervé fent el paper de fre de l'aire que surt i així evita que es tudi aquest aire.

Quins tipus de respiració hem de diferenciar?

- Respiració clavicular: Amb ella es puja la clavícula i la part superior del tòrax, això provoca rigidesa al cos i per tant no és la més convenient.
- Respiració costal: Acumula més aire als pulmons però no és convenient si no se combina amb la diafragmàtica. És lenta i no permet un bon control de l'expiració
- Respiració costal- diafragmàtica- abdominal: És la més adequada ja que amb ella es pot expulsar més quantitat d'aire, perquè es més fàcil controlar els músculs diafragmàtics i abdominals que hi intervenen, sobretot en l'expulsió de l'aire.

Què és la veu parlada?

Quan es parla, es dona a la veu un ritme i una entonació que depenen de la intenció del missatge que es vol transmetre. És molt important utilitzar bé la veu parlada, ja que és la nostra principal eina de comunicació.

Quins són els elements més importants de la veu parlada?

- a) Una respiració correcta: que donarà a la veu un to i un timbre bons
- b) Una dicció clara: cal pronunciar clarament totes les paraules i accentuar els llocs importants de cada frase. Sobretot quan es parla de pressa, no es vigila la pronúncia de les síl·labes i això dificulta molt la comprensió del que es vol transmetre
- c) Una bona expressió: amb una bona entonació, intensitat i velocitat s'aconsegueix mantenir l'atenció de l'oient i fer més entenedor el missatge.

Quina és la problemàtica amb la veu a l'adolescència?

A la pubertat es produeix el creixement més important de les cordes vocals. En les noies les cordes vocals s'allarguen aproximadament uns 6 mm (de 12mm a 18mm) i en els nois uns 10mm (de 15mm a 25mm). Això provoca allò anomenat canvi de veu. Les noies acostumen a baixar la seva altura de veu 2 o 3 tons, mentre que els nois la baixen aproximadament una octava. Durant el temps que dura aquest procés no es recomanable forçar la veu ja que això podria perjudicar el seu funcionament a l'edat adulta.

Què és *sprechgesang*?

És una tècnica vocal que es troba entre el cant i la veu parlada.

Què és el doblatge de veu?

El **doblatge** és un tipus de [traducció audiovisual](#) que consisteix a substituir el [diàleg](#) original d'un audiovisual ([pel·lícula](#), [reportatge](#), programa, [documental](#), etc.) per un diàleg en un altre [idioma](#).

Què és la veu cantada?

En el moment en què cantem feim música amb la veu, es a dir, entonem. Però hi ha moltes maneres d'utilitzar la veu cantada, segons la seva finalitat.

Què és la veu natural?

És aquella que no ha estat treballada amb impostació, que no fa servir el vibrato.

Què és la veu impostada? I el vibrato?

La veu impostada és aquella que ha estat treballada per aconseguir uns sons homogenis, plens i potents.

El vibrato és un efecte sonor de l'oscil·lació de la laringe quan emet una vocal recolzada diafragmàticament, que es reflecteix auditivament, en el qual la nota augmenta i disminueix en afinació amb una certa velocitat.

Quina classificació es fa de la veu cantada?

Cada veu té unes característiques pròpies i això dificulta poder fer una classificació que inclogui tots els tipus diferents de veu existents. La classificació més habitual és la que prové del món de l'òpera, i que es basa en les tessitures vocals.

Què és la tessitura?

La tessitura és l'extensió o àmbit sonor d'una veu o d'un instrument. Conté les notes que pot produir normalment.

Com es classifiquen les veus femenines? I les masculines?

Segons la seva tessitura les veus femenines es poden classificar en:

- Soprano: veu més aguda. Té el paper protagonista a la majoria d'òperes.
- Mezzosoprano: veu intermèdia de les veus femenines
- Contralt: és la veu més greu de les veus femenines.

Segons la seva tessitura, les veus masculines poden classificar-se en:

- Tenor: és la veu més aguda de les veus masculines, i acostuma a tenir el paper protagonista a la major part de les òperes
- Baríton: és la veu intermèdia, i les seves partitures s'escriuen en clau de fa en quarta línia.
- Baix: és la veu masculina més greu, també s'escriu en clau de fa en quarta línia.
- Així i tot podem dir que hi ha una altra veu més aguda que la de tenor que s'anomena contratenor

Classificació de les veus :

VEUS FEMENINES	VEUS MASCULINES
SOPRANO	TENOR
MEZZOSOPRANO	BARÍTON
CONTRALT	BAIX